

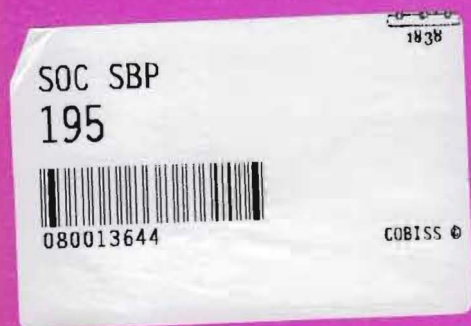

Institut za sociološka istraživanja
Filozofskog fakulteta u Beogradu

Maja Korać

ZATOČENICE POLA

Društveni identitet mladih žena na selu
između
tradicionalne kulture i savremenih vrednosti

Beograd 1991.

Institut za sociološka istraživanja
Filozofskog fakulteta u Beogradu

SBP 195/13644

Maja Korać

ZATOČENICE POLA

Društveni identitet mladih žena na selu
između
tradicionalne kulture i savremenih vrednosti

• ИБЛИОТЕКА
ДЕЉЕЊА ЗА СОЦИОЛОГИЈУ
Им. бр. 13644
Сигн. SBP 195
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Beograd 1991.

Izdaje: Institut za sociološka istraživanja

Filozofski fakultet u Beogradu

Čika Ljubina 18-20

11 000 Beograd

ZATOČENICE POLA - Društveni identitet mladih žena na selu između tradicionalne kulture i savremenih vrednosti

Autor: Maja Korać

Za izdavača: Dr Silvano Bolčić

Urednik: Dr Silvano Bolčić

Recenzenti:

Dr Anđelka ilić

Dr Marina Blagojević

1. izdanje 1991.

Tiraž: 500 primeraka

Računarska obrada teksta: Mr Djuro M. Mišljenović

Štampa: EKOPRES Zrenjanin

U finansiranju ove studije učestvovao je Republički fond za nauku Srbije

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
Дародавац prof. Dubravka Zarkov
Примљено oktobar 2018.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
1. UVOD	11
2. PROBLEMI ISTRAŽIVANJA DRUŠTVENOG POLOŽAJA SEOSKIH ŽENA	15
3. PITANJE METODA	25
4. DRUŠTVENI IDENTITET - NJEGOVO ZNAČENJE I ELEMENTI	33
4.1 Sveopšta istorija podređenosti	36
4.2 Društveno-istorijske varijacije potčinjavanja	37
4.3 Socijalizam i emancipacija polova - između ideala i stvarnosti	38
4.4 Seoski način života i njegove protivrečnosti	40
4.5 Seoska porodica - između tradicionalnog i savremenog	42
4.6 Postojanost patrijarhalnog autoriteta	44
4.7 Novi kulturni odnosi i mogućnosti emancipacije seoskih žena	47
4.8 Psihološki momenti u formiranju identiteta	48
5. DRUŠTVENI IDENTITET I SVAKODNEVNI ŽIVOT	53
6. SELO JALOVIK I NJEGOVA SVAKODNEVICA	57
6.1 Položaj, tip naselja, ime	59
6.2 Stanovništvo	60
6.3 Infrastruktura, javne službe u selu	61
6.4 Škola i institucije kulture	62
6.5 Život sela i oblici društvenosti njegovih žitelja	64
7. MLADE JUGOSLOVENSKE ŽENE - VIĐENJE VLASTITOG POLOŽAJA	69
7.1 Život u porodici	71
7.2 Dometi obrazovanja	85
7.3 Zaposlenje kao mogućnost	92
7.4 Oblici društvenosti	98
7.5 Rad i dolokica	112

8. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	123
8.1 Dometi jedne koncepcije emancipacije	
- društvene mogućnosti seoskih žena	125
8.2 Umesto zaključka	142
LITERATURA	145
PRILOZI	155
SUMMARY	165

CONTENTS

PREFACE	7
1. INTRODUCTION	11
2. PROBLEMS OF RESEARCHING THE SOCIAL POSITION OF RURAL WOMEN	15
3. THE ISSUES OF METHOD	25
4. SOCIAL-IDENTITY - ITS MEANING AND ELEMENTS	33
4.1 General history of subordination	36
4.2 Social and historical variations of subjugation	37
4.3 Socialism and the emancipation of sexes between an ideal and reality ..	38
4.4 Rural life and its contradictions	40
4.5 Rural family - between the traditional and the contemporary	42
4.6 Resistance of patriarchal authority	44
4.7 New cultural relations and possibilities of emancipation of young rural women	47
4.8 Psychological factors in the forming of identity	48
5. SOCIAL IDENTITY AND EVERYDAY LIFE	53
6. JALOVIK VILLAGE AND ITS DAILY LIFE	57
6.1 Location, type of settlement and name	59
6.2 Population	60
6.3 Infrastructure, public services	61
6.4 School and cultural institutions	62
6.5 Life in the village and the social habits of its inhabitants	64
7. YOUNG WOMEN OF JALOVIK - PERCEPTION OF THEIR OWN POSITION	69
7.1 Life in a family	71
7.2 Levels of education	85
7.3 Employment as a possibility	92
7.4 Social habits	98
7.5 Work and leisure	112

8. CONCLUSIONS	123
8.1 Limits of the concept of emantipation	
- the social possibilities of rural women	125
8.2 Instead of conclusion	142
REFERENCES	145
SUPLEMENTS	155
SUMMARY	163

P R E D G O V O R

Ovaj rukopis je donekle prerađena, verzija magistarskog rada odbranjenog juna 1990. godine na Filozofskom fakultetu u Beogradu (mentor prof. dr. Anđelka Milić, članovi komisije: prof. dr. Milovan Mitrović i prof. dr. Ruža Petrović). Terenski deo istraživanja obavljen je u leto 1988. godine.

Želela bih, pre svega, da ukažem na osnovne razloge koji su usmerili moju istraživačku pažnju na probleme sela, mladih žena u njemu i njihov društveni identitet. Moje interesovanje za društvene i kulturne probleme sela raslo je sa detaljnijim teorijskim i praktičnim empirijskim upoznavanjem seoskog načina života, problema seoskog stanovništva i razvoja seoskih naselja kroz istraživanje kulture i načina života mladih u današnjem selu.

Iz urbane perspektive i života, što je moje primarno iskustvo, to je u punom smislu jedan paralelni svet na čije postojanje najčešće zaboravljamo i kao građani i kao zvaničnici i kao istraživači društva. Degradiranost seoskih naselja, načina života u njima i besperspektivnost seoskih žitelja, o tom zaboravu najbolje svedoče.

Pozivanje na elementarne činjenice, međutim, o dimenzijama tog paralelnog sveta najbolje svedoči o veličini društvenih, grupnih i individualnih, problema seoskog stanovništva, s jedne strane, i slobodno se može reći, o dramatičnim razvojnim problemima koje mora imati društvo u kome se ignorišu posebnosti tolikog dela njegovih pripadnika, s druge strane.

Drugim rečima, selo i seosko stanovništvo su živ i rekla bih, gorući problem razvoja ovog društva, ukoliko je njegova intencija stvaranje uslova za jedan kvalitet života koji bi omogućio razvoj ljudskih potencijala, neophodnih da bi pojedinci i grupe uopšte bili u mogućnosti da i sebe i društvo, podignu na viši, humani i civilizacijski nivo.